

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

КУРСОВА РОБОТА (ПРОЕКТ)

З дисципліни «Фінансове право»

на тему: «Податкове право як підгалузь фінансового права:
особливості та проблеми розвитку»

Студента Лиценка
Олександра Віталійовича
Курсу III
групи: ТУбц-8-23-Б₁Пр(4,6здс)
напряму Право
спеціалізація -
Керівник: Самойлович Артур
Андрійович, викладач
Оцінка: _____
Національна шкала _____
Кількість балів _____ ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

м. Київ-2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО ПРАВА ЯК ПІДГАЛУЗІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА.....	5
1.1. Поняття, предмет і метод податкового права.....	5
1.2. Місце податкового права в системі фінансового права.....	8
1.3. Принципи податкового права та їх значення в податковому регулюванні.....	10
РОЗДІЛ 2 СИСТЕМА ТА СТРУКТУРА ПОДАТКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....	14
2.1. Джерела податкового права: Конституція України, Податковий кодекс та підзаконні акти.....	14
2.2. Суб'єкти податкових правовідносин: держава, контролюючі органи, платники податків.....	16
2.3. Види податків і зборів та їх правове регулювання.....	18
РОЗДІЛ 3 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....	23
3.1. Проблеми правозастосування у сфері оподаткування.....	23
3.2. Гармонізація податкового законодавства України з нормами Європейського Союзу.....	24
3.3. Напрями вдосконалення податкової політики та механізмів податкового контролю.....	25
ВИСНОВКИ.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	33
ДОДАТКИ.....	34

ВСТУП

Податкове право є однією з ключових підгалузей фінансового права, яка регулює суспільні відносини, пов'язані зі встановленням, справлянням та контролем за надходженням податків і зборів до державного бюджету. Воно визначає правові норми щодо прав і обов'язків платників податків, регламентує повноваження державних органів у сфері оподаткування та забезпечує механізми фінансового контролю. Значення податкового права надзвичайно велике, оскільки воно забезпечує фінансову основу для функціонування держави, реалізації соціальних, економічних і бюджетних програм, а також підтримує економічну стабільність та розвиток країни [2].

Актуальність теми обумовлена сучасними соціально-економічними та політичними процесами в Україні, які супроводжуються реформуванням податкової системи, впровадженням новітніх механізмів податкового адміністрування, посиленням контролю за використанням бюджетних коштів та гармонізацією національного законодавства з нормами Європейського Союзу. У сучасних умовах глобалізації та цифровізації економіки особливого значення набувають питання ефективності оподаткування, застосування електронних сервісів для сплати податків та запобігання податковим правопорушенням. Крім того, зміни у фінансовому середовищі, коливання доходів бюджету та соціально-економічні виклики вимагають постійного вдосконалення податкового законодавства та правозастосовчої практики.

Таким чином, дослідження податкового права є надзвичайно актуальним, оскільки дозволяє:

- визначити сучасні проблеми та протиріччя в сфері оподаткування;
- оцінити ефективність застосування податкового законодавства;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення нормативного регулювання та механізмів податкового контролю;
- сприяти підвищенню прозорості, законності та ефективності управління державними фінансами.

Мета курсової роботи полягає у комплексному аналізі податкового права як підгалузі фінансового права, визначенні його особливостей, проблем розвитку та шляхів удосконалення нормативного регулювання податкових відносин в Україні.

Для досягнення мети визначено такі **завдання**:

1. Розглянути теоретико-правові засади податкового права, його предмет, метод та принципи.
2. Визначити місце податкового права в системі фінансового права України та його взаємозв'язок із суміжними галузями.
3. Проаналізувати систему і структуру податкового законодавства, основні види податків і зборів, а також суб'єктів податкових відносин.
4. Дослідити сучасні проблеми правозастосування у сфері оподаткування та тенденції розвитку податкового права.
5. Сформулювати пропозиції щодо вдосконалення податкового законодавства та механізмів податкового контролю.

Об'єкт дослідження – податкове право України як підгалузь фінансового права.

Предмет дослідження – норми та принципи регулювання податкових відносин, їх правозастосування та розвиток у сучасних умовах.

Методи дослідження включають: системний аналіз, порівняльно-правовий метод, формально-юридичний аналіз нормативних актів, узагальнення наукової літератури та правозастосовчої практики.

Структура роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО ПРАВА ЯК ПІДГАЛУЗІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

1.1. Поняття, предмет і метод податкового права

Податкове право є складовою частиною фінансового права і належить до його підгалузей. Воно регулює суспільні відносини, що виникають у процесі створення, стягнення та контролю за надходженням податків і зборів, а також забезпечує правові механізми захисту інтересів держави і платників податків.

Предмет податкового права охоплює широке коло суспільних відносин, які виникають у процесі встановлення, справляння та контролю за сплатою податків і зборів. Він визначає правові засади функціонування податкової системи держави, механізми взаємодії між державою та платниками податків, а також порядок реалізації державної податкової політики [4].

До предмета податкового права належать:

- Порядок встановлення податків і зборів. Ця сфера охоплює правові норми, що регламентують процес запровадження нових податків, зборів і обов'язкових платежів, визначення їх видів, ставок, платників, об'єктів оподаткування, бази оподаткування, податкових періодів та інших елементів. Встановлення податків здійснюється виключно законами України, що гарантує законність і стабільність податкової системи.
- Права та обов'язки платників податків. До цієї категорії належать норми, які визначають правовий статус платників податків, їхні основні права (наприклад, право на податкову знижку, оскарження рішень податкових органів, отримання податкової інформації) та обов'язки (своєчасна і повна сплата податків, подання звітності, збереження документів, ведення обліку доходів тощо).

- Повноваження державних органів у сфері оподаткування. Податкове право встановлює компетенцію податкових органів, Державної податкової служби України, органів місцевого самоврядування, Державної митної служби та інших уповноважених структур. Ці органи здійснюють адміністрування податків, контроль за їх сплатою, ведення обліку платників, проведення перевірок, застосування санкцій та забезпечення надходжень до бюджету.

- Процедури контролю та відповідальність за порушення податкового законодавства. Цей елемент предмета податкового права включає регулювання податкового контролю, перевірок, ревізій, а також застосування заходів впливу у разі порушення норм податкового законодавства. Серед таких заходів — фінансові санкції, адміністративна та кримінальна відповідальність. Також важливим аспектом є порядок оскарження рішень податкових органів та захист прав платників у судовому чи адміністративному порядку [7].

Отже, предмет податкового права охоплює усю систему податкових відносин — від моменту запровадження податків до контролю за їх сплатою, забезпечуючи баланс інтересів держави та платників податків, стабільність бюджетних надходжень і дотримання принципів справедливості та законності в податковій сфері.

Метод податкового права — це сукупність прийомів, способів і засобів правового впливу, за допомогою яких держава регулює податкові відносини між нею та платниками податків. Він відображає специфіку податкових правовідносин, що виникають у процесі встановлення, справляння, контролю та сплати податків і зборів, а також визначає характер взаємодії сторін — держави (в особі контролюючих органів) і платників податків.

Основним методом у податковому праві є регулятивно-імперативний метод, який поєднує владно-розпорядчий характер правових норм із регулюючими елементами, спрямованими на забезпечення балансу інтересів держави та платників податків [10].

Імперативний метод полягає у встановленні державою обов'язкових приписів, що не допускають відхилень чи альтернатив у поведінці суб'єктів податкових відносин. Застосовуючи цей метод, держава визначає:

- порядок нарахування та сплати податків і зборів;
- обов'язки платників щодо подання декларацій, звітності, обліку доходів і витрат;
- строки та процедури виконання податкових зобов'язань;
- санкції за порушення норм податкового законодавства [4].

Імперативні норми відображають владний характер податкових правовідносин, де держава виступає як суб'єкт, наділений публічно-владними повноваженнями, а платник податків зобов'язаний діяти відповідно до встановлених правил.

Водночас диспозитивний метод у податковому праві відіграє допоміжну роль. Він проявляється у можливості платника податків обирати певні дії в межах, дозволених законом, наприклад:

- обирати систему оподаткування (загальну або спрощену);
- скористатися податковими пільгами, відстрочками, розстрочками;
- оскаржувати рішення контролюючих органів;
- звертатися за роз'ясненнями та консультаціями до податкових органів [3].

Таким чином, метод податкового права має змішаний характер:

- з одного боку, він спирається на імперативні приписи, що забезпечують обов'язковість сплати податків і суворе дотримання законодавства;
- з іншого — містить диспозитивні елементи, які дозволяють платнику податків реалізовувати свої права, захищати законні інтереси та брати участь у правовідносинах на засадах рівності сторін у межах правового поля.

Отже, регулятивно-імперативний метод податкового права забезпечує поєднання державного контролю й правового захисту платників податків. Він гарантує не лише ефективність функціонування податкової системи, а й

дотримання принципів справедливості, законності та стабільності у сфері оподаткування.

1.2. Місце податкового права в системі фінансового права

Фінансове право України охоплює систему норм, що регулюють фінансові відносини держави, органів місцевого самоврядування, підприємств та громадян у сфері фінансів, бюджетної системи та грошового обігу. Податкове право є його підгалуззю і займає центральне місце, оскільки податки є основним джерелом наповнення державного та місцевих бюджетів.

Взаємозв'язок податкового права з іншими підгалуззями фінансового права є об'єктивним і системним, адже всі вони спрямовані на регулювання руху грошових потоків держави, формування та використання фінансових ресурсів, а також забезпечення стабільності фінансової системи. Податкове право не існує ізольовано, а тісно взаємодіє з бюджетним, митним, банківським, валютним, контрольним та іншими інститутами фінансового права [5].

Найбільш виразно цей взаємозв'язок проявляється у таких аспектах:

- Зв'язок із бюджетним правом. Податкове право та бюджетне право перебувають у тісній взаємодії, оскільки податки є головним джерелом формування доходної частини державного і місцевих бюджетів. Податкове право встановлює порядок нарахування, сплати та контролю за податками і зборами, тоді як бюджетне право визначає напрями їх використання для фінансування державних програм, соціальних потреб, оборони, освіти тощо. Без ефективного податкового регулювання неможливе стабільне бюджетне планування, а зміни у податковій політиці безпосередньо впливають на структуру та обсяг бюджетних надходжень.
- Взаємозв'язок із митним правом. Митне та податкове право мають спільну мету — забезпечення надходжень до бюджету, проте регулюють різні

групи платежів. Митне право визначає порядок справляння митних зборів, мита, акцизів та податку на додану вартість при імпорті чи експорті товарів, тобто у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Податкове право, у свою чергу, встановлює загальні принципи оподаткування, а також механізми контролю за сплатою цих податків. Таким чином, між двома підгалузями існує тісна координація, адже митні платежі водночас є різновидом податкових надходжень [7].

- Зв'язок із фінансово-контрольним та аудиторським правом. Податкове право визначає правові підстави для здійснення державного фінансового контролю, податкових перевірок та аудиту. Органи Державної податкової служби, Державної аудиторської служби та Рахункової палати реалізують контрольні функції, спрямовані на забезпечення законності, достовірності та повноти сплати податків. Водночас аудиторська діяльність у приватному секторі доповнює державний контроль, забезпечуючи прозорість фінансової звітності та правильність обчислення податкових зобов'язань.

Крім того, податкове право взаємодіє і з іншими підгалузями фінансового права [4]:

- банківським правом, яке регулює порядок проведення розрахункових операцій, у тому числі сплату податків через банківські установи;
- валютним правом, яке визначає правила оподаткування валютних операцій та доходів у іноземній валюті;
- страховим правом, адже страхові компанії є платниками податків і виконують обов'язки, передбачені податковим законодавством.

Отже, податкове право є центральною ланкою фінансового права, що забезпечує наповнення бюджетів усіх рівнів, стабільність фінансової системи та узгоджене функціонування інших фінансово-правових інститутів. Його взаємозв'язок із суміжними підгалузями створює єдину, цілісну систему правового регулювання фінансових відносин у державі.

Таким чином, податкове право виступає основою фінансової дисципліни, забезпечує фінансову стабільність держави та регулює відносини між державою та платниками податків.

1.3. Принципи податкового права та їх значення в податковому регулюванні

Діяльність податкового законодавства ґрунтується на низці принципів, які визначають ефективність його функціонування [9]:

1. Законність – встановлює, що всі податкові зобов'язання та контрольні заходи здійснюються виключно на підставі закону, що гарантує правову захищеність платників та держави.
2. Справедливість і рівність – забезпечують рівне ставлення до всіх платників податків незалежно від форми власності чи економічного статусу, що запобігає дискримінації.
3. Обов'язковість виконання податкових норм – передбачає, що всі платники зобов'язані своєчасно та в повному обсязі виконувати податкові зобов'язання.
4. Принцип економічної доцільності – законодавство має бути таким, щоб податкове навантаження не перешкоджало економічному розвитку та стимулювало підприємницьку діяльність.
5. Відповідальність та підзвітність – визначає правові наслідки за порушення податкових норм, що сприяє дотриманню дисципліни.
6. Прозорість і гласність – передбачає відкритість податкової системи та забезпечення доступу платників до інформації щодо норм і процедур [1].

Дотримання принципів податкового права має фундаментальне значення для формування ефективної, справедливої та стабільної податкової системи. Саме ці принципи виступають базовими орієнтирами для

законодавця, контролюючих органів і платників податків, визначаючи загальні правила побудови відносин у сфері оподаткування.

Передусім, дотримання принципів податкового права забезпечує ефективність податкового регулювання, оскільки воно сприяє чіткому функціонуванню всієї системи оподаткування — від процесу встановлення податків до контролю за їх сплатою. Коли податкові норми ґрунтуються на принципах законності, справедливості, рівності платників перед законом і економічної обґрунтованості, це створює передбачувані умови для бізнесу, стимулює інвестиційну активність і сприяє розвитку економіки загалом [4].

Крім того, дотримання принципів формує довіру платників податків до держави та її органів. Прозорість податкової політики, стабільність податкового законодавства, об'єктивність у застосуванні норм і справедливе ставлення до всіх категорій платників підвищують рівень податкової культури населення. Коли громадяни усвідомлюють, що податкова система функціонує чесно, а зібрані кошти використовуються на суспільно корисні потреби, вони більш охоче виконують свої податкові обов'язки та менше вдаються до ухилення від сплати податків.

Також дотримання принципів податкового права сприяє зміцненню фінансової стабільності держави. Раціонально побудована система оподаткування забезпечує стабільні надходження до бюджету, що є основою для фінансування соціальних програм, оборони, охорони здоров'я, освіти та інших сфер суспільного життя. Збалансованість податкового навантаження між різними групами платників дозволяє уникнути надмірного тиску на бізнес і населення, що своєю чергою сприяє економічному зростанню [11].

Таким чином, принципи податкового права — це не лише теоретичні засади, а й практичні орієнтири, без яких неможливе ефективне функціонування податкової системи. Їх дотримання гарантує узгодженість податкової політики, підвищує рівень правової культури у сфері оподаткування, забезпечує соціальну справедливість і зміцнює довіру громадян до держави як гаранта законності та фінансової стабільності.

У першому розділі було проаналізовано теоретико-правові засади податкового права як підгалузі фінансового права та визначено його ключові характеристики, предмет і методи регулювання. Податкове право виступає невід'ємною складовою системи фінансового права України, оскільки саме через податки держава забезпечує формування бюджету, фінансування соціально-економічних програм та реалізацію політики стабільного економічного розвитку [9].

Було визначено, що предмет податкового права охоплює суспільні відносини, пов'язані зі встановленням, справлянням і контролем за надходженням податків і зборів, правами та обов'язками платників податків, а також повноваженнями органів державної влади у сфері оподаткування. Метод податкового права поєднує імперативні та диспозитивні підходи, забезпечуючи ефективне регулювання фінансових відносин, захист прав платників і законність дій контролюючих органів.

Проаналізовано місце податкового права в системі фінансового права. Встановлено, що податкове право займає центральне місце серед підгалузей фінансового права, оскільки податки є основним джерелом доходів бюджету та впливають на реалізацію державної фінансової політики. Взаємозв'язок з іншими підгалуззями, такими як бюджетне та митне право, підкреслює його комплексний вплив на економіку та державне управління.

Особливу увагу було приділено принципам податкового права, які формують правову основу його функціонування. Законність, справедливість, обов'язковість виконання норм, економічна доцільність, відповідальність та прозорість забезпечують ефективність податкового регулювання, підвищують фінансову дисципліну та довіру суспільства до державних органів. Дотримання цих принципів є запорукою стабільного розвитку податкової системи та фінансової стабільності держави в цілому [2].

Таким чином, перший розділ дозволив закласти теоретичну основу податкового права, визначити його ключові елементи та принципи, а також підкреслити його значення як підгалузі фінансового права, що регулює

важливі суспільні відносини та сприяє ефективному управлінню державними фінансами. Ці положення створюють основу для подальшого дослідження структури податкового права України та проблем його розвитку, що буде розглянуто у наступних розділах курсової роботи.

РОЗДІЛ 2

СИСТЕМА ТА СТРУКТУРА ПОДАТКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

2.1. Джерела податкового права

Податкове право регулюється комплексом нормативно-правових актів, які визначають права та обов'язки платників податків, повноваження органів державної влади та механізми контролю. Головним джерелом податкового права України є Конституція України, яка встановлює основні принципи оподаткування, права та обов'язки платників податків, а також закріплює бюджетну систему держави.

Основним спеціальним джерелом є Податковий кодекс України (ПКУ), що регулює всі аспекти оподаткування: порядок встановлення податків і зборів, права та обов'язки платників, адміністративні процедури, відповідальність за порушення та механізми оскарження рішень органів податкового контролю [1].

Джерела податкового права становлять систему нормативно-правових актів, що регулюють усі аспекти податкових відносин — від встановлення податків до їх адміністрування, контролю та відповідальності за порушення податкового законодавства. Вони забезпечують єдність правового регулювання у сфері оподаткування, визначають права й обов'язки учасників податкових правовідносин та гарантують дотримання принципів законності, справедливості й стабільності податкової системи.

До основних джерел податкового права належать [5]:

- Закони та підзаконні акти України, які регулюють окремі види податків і зборів. Центральним актом у системі податкового законодавства є Податковий кодекс України, який визначає загальні принципи оподаткування, види податків і зборів, права та обов'язки платників, повноваження контролюючих органів, процедури контролю й відповідальність за порушення

податкових норм. Крім того, діють окремі закони, що регулюють специфічні аспекти — наприклад, закони про мито, акцизний податок, єдиний соціальний внесок тощо. Важливу роль відіграють також підзаконні нормативні акти, які конкретизують положення законів: інструкції, методичні рекомендації, порядки адміністрування податків, що затверджуються відповідними органами виконавчої влади.

- Постанови Кабінету Міністрів України та накази Міністерства фінансів. Ці документи деталізують механізм реалізації норм Податкового кодексу. Наприклад, Кабінет Міністрів затверджує порядки ведення обліку податкових платежів, правила подання електронної звітності, механізми відшкодування податку на додану вартість тощо. Міністерство фінансів України видає накази, що встановлюють форми податкових декларацій, звітності, правила заповнення документів, ведення бухгалтерського та податкового обліку. Такі акти мають підзаконний характер, проте вони є важливим елементом практичного застосування податкового законодавства [8].

- Міжнародні договори, ратифіковані Україною, що впливають на оподаткування. До них належать, зокрема, угоди про уникнення подвійного оподаткування, які визначають порядок оподаткування доходів, отриманих резидентами однієї держави на території іншої, та запобігають подвійній сплаті податків. Такі угоди сприяють розвитку міжнародного бізнесу, інвестицій і зовнішньоекономічної діяльності. Також до джерел податкового права належать інші міжнародні договори, що регулюють питання обміну податковою інформацією, боротьби з ухиленням від сплати податків та фінансовими злочинами.

- Судова практика та рішення контролюючих органів. Хоча судові рішення формально не є джерелами права в Україні, вони мають важливе значення для тлумачення й правильного застосування податкових норм. Зокрема, практика Верховного Суду визначає підходи до вирішення податкових спорів, які враховуються при ухваленні рішень іншими судами та

органами Державної податкової служби. Рішення органів контролю (ДПС, Рахункової палати, Державної аудиторської служби) також формують адміністративну практику у сфері оподаткування, сприяючи однаковому застосуванню норм податкового законодавства на всій території України [4].

Таким чином, система джерел податкового права є багаторівневою і взаємопов'язаною. Вона охоплює як норми національного законодавства, так і міжнародно-правові акти, що забезпечує комплексне правове регулювання податкових відносин. Узгоджене застосування цих джерел є запорукою стабільності, передбачуваності та справедливості податкової системи України.

2.2. Суб'єкти податкових правовідносин

Суб'єкти податкових відносин поділяються на органи державної влади та контролюючі органи і платників податків.

До органів влади у сфері податкового регулювання належать державні установи, що забезпечують реалізацію податкової політики, здійснюють адміністрування податків, контроль за дотриманням податкового законодавства та наповнення бюджетів усіх рівнів. Детальніше їх можна охарактеризувати так [9]:

1. Державна податкова служба України (ДПС)

Це центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністерство фінансів. Основні завдання ДПС України:

- забезпечення реалізації державної податкової політики, а також політики з адміністрування єдиного соціального внеску;
- контроль за своєчасністю, достовірністю та повнотою сплати податків і зборів до державного та місцевих бюджетів;
- виявлення та запобігання податковим правопорушенням, проведення перевірок суб'єктів господарювання;

- ведення обліку платників податків і надання роз'яснень з питань оподаткування;
- здійснення міжнародного співробітництва у сфері оподаткування, обмін податковою інформацією з іншими державами.

ДПС має територіальні органи в областях, районах та містах, які виконують функції з адміністрування податків на місцях, надають консультації платникам та забезпечують контроль за сплатою податків.

2. Місцеві податкові органи [8]

Це територіальні підрозділи Державної податкової служби, що діють на рівні областей, районів, міст та громад. Їхні основні повноваження:

- здійснення адміністрування місцевих податків і зборів (наприклад, податку на майно, єдиного податку, туристичного збору, збору за місця для паркування транспортних засобів тощо);
- контроль за правильністю обчислення та сплати місцевих податків, проведення камеральних і документальних перевірок платників;
- ведення реєстрів платників місцевих податків і забезпечення надходжень до місцевих бюджетів;
- інформаційна та консультаційна підтримка громадян і підприємців з питань місцевого оподаткування.

Таким чином, місцеві податкові органи є важливою ланкою у системі податкового контролю, оскільки забезпечують наповнення місцевих бюджетів, від яких залежить фінансування соціальної, освітньої та інфраструктурної сфер громад.

3. Інші державні органи, уповноважені законом здійснювати фінансовий контроль [2]

Крім податкових органів, певні контрольні функції у сфері фінансів та оподаткування здійснюють також інші установи:

- Міністерство фінансів України — формує державну фінансову, бюджетну і податкову політику, координує діяльність ДПС і Державної митної служби;

- Державна митна служба України — контролює правильність сплати митних платежів, ПДВ та акцизного податку при імпорті та експорті товарів;
- Державна аудиторська служба України (Держаудитслужба) — проводить фінансові перевірки, ревізії та аудит ефективності використання бюджетних коштів;
- Рахункова палата України — здійснює зовнішній державний фінансовий контроль, перевіряє використання коштів Державного бюджету, у тому числі пов'язаних із податковими надходженнями;
- Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Бюро економічної безпеки (БЕБ) — розслідують злочини, пов'язані з ухиленням від сплати податків, розкраданням бюджетних коштів і фінансовими зловживаннями [2].

Таким чином, система органів податкового контролю в Україні є багаторівневою. Вона поєднує центральні та місцеві органи виконавчої влади, а також спеціалізовані установи, діяльність яких спрямована на забезпечення фінансової стабільності держави, законності у сфері оподаткування та ефективне наповнення бюджетів усіх рівнів.

Платники податків поділяються на фізичних і юридичних осіб, а також на підприємців незалежно від форми власності. Вони зобов'язані своєчасно виконувати податкові обов'язки, вести бухгалтерський облік та подавати звітність відповідно до законодавства.

2.3. Види податків і зборів та їх правове регулювання

Система податків в Україні включає державні та місцеві податки та збори.

Державні податки — це обов'язкові платежі, які встановлюються Верховною Радою України та надходять до Державного бюджету України. Вони є основним джерелом фінансових ресурсів держави, необхідних для

виконання її економічних, соціальних і оборонних функцій. До основних державних податків належать:

1. Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) [6]

Це один із найважливіших і наймасовіших податків, що сплачується громадянами України, іноземцями, які отримують доходи в Україні, а також особами без громадянства. Об'єктом оподаткування є загальний місячний (річний) дохід фізичної особи: заробітна плата, премії, дивіденди, доходи від підприємницької діяльності, оренди майна тощо. Базова ставка становить 18%, а додатково утримується 1,5% військового збору. Цей податок має важливе соціальне значення, адже забезпечує фінансування державних програм у галузях освіти, охорони здоров'я, оборони, соціального захисту населення.

2. Податок на прибуток підприємств [9]

Цей податок сплачують юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність на території України. Об'єктом оподаткування є прибуток, тобто різниця між доходами підприємства та його витратами, визначеними за правилами бухгалтерського обліку та Податкового кодексу України. Основна ставка податку становить 18%. Податок на прибуток є важливим джерелом державного бюджету, а також виконує регулюючу функцію, стимулюючи підприємства до ефективного ведення господарської діяльності.

3. Податок на додану вартість (ПДВ) [6]

ПДВ — це непрямий податок, який сплачується у процесі реалізації товарів, виконання робіт або надання послуг. Об'єктом оподаткування є додана вартість, тобто різниця між вартістю проданих товарів (послуг) та вартістю використаних для їх виробництва матеріалів, сировини й послуг. Основна ставка ПДВ становить 20%, для окремих операцій передбачено 7% (наприклад, лікарські засоби) або 0% (експорт товарів). Цей податок має суттєве фінансове значення, оскільки забезпечує понад третину доходів державного бюджету, а також впливає на ціноутворення та товарообіг.

4. Акцизний податок [8]

Це непрямий податок на споживання окремих видів товарів (підакцизних), до яких належать алкогольні напої, тютюнові вироби, пальне, транспортні засоби, електроенергія тощо. Акциз встановлюється для регулювання попиту на шкідливі або дорогі товари, а також для поповнення бюджету. Ставки акцизного податку можуть бути як у відсотках від вартості (адвалорні), так і у фіксованих сумах за одиницю товару (специфічні). Акцизний податок виконує не лише фіскальну, а й соціальну функцію, адже сприяє обмеженню споживання шкідливих продуктів і розвитку здорового способу життя.

5. Екологічний податок [9]

Екологічний податок сплачується підприємствами, установами та організаціями, діяльність яких пов'язана з викидами забруднюючих речовин у навколишнє середовище, розміщенням відходів, утворенням радіоактивних матеріалів тощо. Його основна мета — стимулювати суб'єктів господарювання до екологічно безпечного виробництва та раціонального використання природних ресурсів. Кошти від сплати цього податку спрямовуються на фінансування природоохоронних заходів, очищення довкілля, розвиток екологічних технологій.

6. Інші державні податки [3]

До інших загальнодержавних податків і зборів належать:

- рентна плата (за користування надрами, водними ресурсами, лісами тощо);
- мито, що справляється при переміщенні товарів через митний кордон України;
- плата за використання радіочастотного ресурсу України;
- збір за користування надрами для видобування корисних копалин;
- державне мито, що сплачується при вчиненні юридично значущих дій (реєстрація актів цивільного стану, нотаріальні дії, подання позовів тощо).

Таким чином, державні податки виконують ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності держави, формуванні бюджету, регулюванні

економічної активності та соціально-економічному розвитку України. Вони створюють матеріальну основу для реалізації функцій держави, підтримки оборони, освіти, медицини, соціального захисту та інших сфер суспільного життя.

Місцеві податки та збори регулюються законами про місцеве самоврядування та включають:

- земельний податок;
- податок на нерухоме майно;
- туристичний збір;
- єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва [5].

Правове регулювання податків здійснюється через податкове законодавство, яке визначає механізми стягнення, права та обов'язки платників, строки та порядок сплати, а також відповідальність за порушення. Важливим елементом є система податкового контролю, яка передбачає перевірки, аудит, контроль правильності нарахування та своєчасності сплати податків, а також застосування санкцій у разі порушень [11].

Таким чином, другий розділ дозволяє бачити структурну побудову податкового права України, його джерела, суб'єктів та види податків, а також правові механізми, які забезпечують ефективне функціонування податкової системи держави. Це створює підґрунтя для аналізу проблем правозастосування та напрямів розвитку податкового права, що буде розглянуто у третьому розділі.

У другому розділі було детально розглянуто систему та структуру податкового права України, його основні джерела, суб'єкти податкових правовідносин та види податків і зборів. Було встановлено, що основою податкового права є Конституція України та Податковий кодекс, доповнені законами, підзаконними актами, міжнародними договорами та судовою практикою. Саме вони забезпечують правову регламентацію податкових відносин, встановлюють порядок нарахування та сплати податків, визначають права та обов'язки платників і контролюючих органів.

Було визначено, що суб'єкти податкових відносин включають державні органи та контролюючі інституції, відповідальні за адміністрування податків, а також платників податків — фізичних та юридичних осіб. Взаємодія цих суб'єктів забезпечує дотримання законності та фінансової дисципліни у сфері оподаткування.

Особливу увагу приділено класифікації податків і зборів, що поділяються на державні та місцеві, і кожен із них регулюється відповідними нормами законодавства. Державні податки формують дохідну частину державного бюджету та забезпечують фінансування соціально-економічних програм, тоді як місцеві податки і збори підтримують фінансову базу органів місцевого самоврядування.

Аналіз правового регулювання показав, що ефективність податкової системи значною мірою залежить від своєчасного і правильного застосування норм податкового законодавства, а також від системи податкового контролю, яка включає перевірки, аудит, моніторинг та інші механізми забезпечення виконання податкових зобов'язань [2].

Таким чином, другий розділ дозволяє зробити висновок, що податкове право в Україні має структуровану і комплексну побудову, яка забезпечує взаємодію всіх суб'єктів податкових правовідносин та правове регулювання оподаткування. Це створює необхідну основу для аналізу проблем розвитку податкового права та визначення шляхів його вдосконалення, що буде розглянуто у третьому розділі курсової роботи.

РОЗДІЛ 3

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

3.1. Проблеми правозастосування у сфері оподаткування

Сучасна практика застосування податкового законодавства в Україні виявляє низку проблем, які ускладнюють ефективне функціонування податкової системи. До основних проблем належать [1]:

1. Недосконалість нормативної бази – часті зміни законів і підзаконних актів, а також невідповідність окремих норм між собою, створюють юридичну невизначеність та ускладнюють правозастосування для платників податків і контролюючих органів.

2. Невідповідність правозастосовчої практики законодавству – різне тлумачення норм податковими органами, судовими органами та платниками податків призводить до конфліктів та численних оскаржень рішень.

3. Високий рівень податкового навантаження на бізнес – складна система нарахування податків та зборів, численні додаткові збори створюють економічні труднощі для підприємців, особливо малого та середнього бізнесу.

4. Недостатня автоматизація та цифровізація податкового адміністрування – низький рівень впровадження електронних сервісів, складність електронної звітності та недостатній рівень інтеграції інформаційних систем податкових органів уповільнюють процес адміністрування податків.

3.2. Гармонізація податкового законодавства України з нормами Європейського Союзу

В умовах євроінтеграційних процесів одним із ключових напрямів реформування фінансової системи України є гармонізація податкового законодавства з нормами Європейського Союзу. Це завдання має стратегічне значення, адже узгодження податкової політики України із європейськими стандартами сприятиме створенню сприятливого бізнес-клімату, залученню іноземних інвестицій, підвищенню рівня довіри до державних інституцій та забезпеченню сталого економічного розвитку [7].

По-перше, приведення податкових ставок і процедур до стандартів ЄС означає необхідність уніфікації податкових норм, зокрема щодо податку на додану вартість, акцизів, податку на прибуток підприємств та інших обов'язкових платежів. Україна повинна забезпечити відповідність своїх ставок і правил справляння податків вимогам, передбаченим європейським законодавством, особливо Директивам ЄС у сфері оподаткування. Це сприятиме створенню прозорості і стабільної системи, яка забезпечує рівні умови для національних та іноземних суб'єктів господарювання.

По-друге, адаптація законодавства до вимог щодо запобігання податковим зловживанням і ухиленню від сплати податків є важливою складовою євроінтеграційного курсу. Йдеться про впровадження сучасних механізмів контролю за фінансовими операціями, запровадження правил щодо обміну податковою інформацією між державами, боротьбу з офшорними схемами, тіньовою економікою та ухиленням від оподаткування. Зокрема, Україна має приєднатися до міжнародних ініціатив Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), таких як BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), що передбачає протидію розмиванню податкової бази та виведенню прибутків у низькоподатковій юрисдикції [9].

По-третє, впровадження прозорих механізмів адміністрування та звітності означає перехід до сучасних цифрових технологій у сфері

податкового адміністрування. Це включає автоматизацію процесів подання декларацій, електронний документообіг, спрощення процедур реєстрації платників податків, запровадження єдиних стандартів звітності, а також підвищення якості обслуговування платників. Така прозорість зменшує корупційні ризики, підвищує ефективність роботи податкових органів і сприяє формуванню довіри до держави.

Нарешті, забезпечення захисту прав платників податків та створення ефективного податкового контролю є основою стабільної податкової системи. Це передбачає впровадження механізмів апеляції рішень податкових органів, гарантії справедливого розгляду спорів, недопущення подвійного оподаткування та зловживань з боку контролюючих структур. Водночас має бути забезпечено ефективний контроль за дотриманням податкової дисципліни, що дозволить зменшити рівень тіньової економіки й підвищити доходи бюджету [10].

Отже, гармонізація податкового законодавства України з нормами Європейського Союзу є не лише вимогою інтеграційного процесу, а й необхідною умовою для зміцнення фінансової системи держави, підвищення її конкурентоспроможності на міжнародній арені та забезпечення соціально-економічної стабільності.

3.3. Напрями вдосконалення податкової політики та механізмів податкового контролю

Для підвищення ефективності податкового права в Україні необхідно здійснити комплекс заходів, спрямованих на вдосконалення правового регулювання, оптимізацію податкової системи, цифровізацію управління, зміцнення правового захисту платників та підвищення професійного рівня податкових кадрів. Ці напрями розвитку є ключовими для формування

стабільної, прозорої та справедливої податкової політики, що відповідає сучасним викликам і стандартам Європейського Союзу [4].

1. Удосконалення законодавчої бази. Насамперед необхідно забезпечити стабільність та передбачуваність податкового законодавства. Часті зміни податкових норм створюють правову невизначеність, ускладнюють планування господарської діяльності підприємств і знижують довіру до держави. Важливо узгодити положення законів із підзаконними актами, уникати суперечностей між ними та забезпечити системність у податковому регулюванні. Спрощення податкових процедур, уніфікація правил справляння податків, а також запровадження єдиного підходу до тлумачення норм дозволять підвищити ефективність правозастосування і зменшити адміністративний тиск на бізнес [7].

2. Оптимізація податкового навантаження. Раціональна податкова політика повинна забезпечувати баланс між фіскальними інтересами держави та можливостями платників податків. Необхідно створити сприятливі умови для розвитку малого і середнього бізнесу, зокрема шляхом зменшення кількості обов'язкових платежів, скорочення податкових ставок для новостворених підприємств, спрощення системи звітності та адміністрування. Оптимізація податкового навантаження сприятиме легалізації підприємницької діяльності, зменшенню тіньового сектору економіки, зростанню інвестиційної привабливості країни та збільшенню надходжень до бюджету [9].

3. Підвищення рівня цифровізації та автоматизації. Сучасна податкова система має базуватися на цифрових технологіях, які забезпечують швидкість, прозорість і зручність податкового адміністрування. Впровадження автоматизованих систем обліку, електронної звітності, онлайн-сервісів для платників податків, а також системи ризик-аналізу для виявлення ухилення від оподаткування значно підвищить ефективність контролю. Це дозволить зменшити людський фактор, знизити рівень корупційних проявів і підвищити довіру до податкових органів. Крім того, інтеграція українських цифрових

систем із міжнародними платформами сприятиме розвитку співпраці з податковими службами інших країн.

4. Посилення правового захисту платників податків. Важливо забезпечити реальне дотримання принципів рівності, законності та справедливості у відносинах між платниками податків і контролюючими органами. Необхідно створити чіткі, зрозумілі та доступні механізми оскарження рішень податкових органів, запровадити незалежні процедури розгляду скарг, а також гарантувати захист прав платників у судовому порядку. Значну роль у цьому відіграє розвиток податкового омбудсмена як інституту, який захищає інтереси підприємців від неправомірних дій контролюючих структур. Посилення правового захисту стимулюватиме добровільне виконання податкових зобов'язань і підвищить довіру до держави [11].

5. Підвищення кваліфікації працівників податкових органів. Ефективне функціонування податкової системи значною мірою залежить від професіоналізму її працівників. Тому необхідно забезпечити регулярне підвищення кваліфікації кадрів, особливо у сфері міжнародного оподаткування, фінансового аналізу, цифрових технологій і податкового контролю. Важливо формувати культуру доброчесності, відповідальності та відкритості серед податкових службовців. Проведення тренінгів, семінарів, стажувань, участь у міжнародних програмах підвищення кваліфікації дозволять покращити якість адміністрування податків і зменшити кількість помилок у роботі.

Отже, вдосконалення податкового права України має здійснюватися на основі системного підходу, що охоплює як законодавчі, так і організаційно-практичні аспекти. Реалізація зазначених напрямів дозволить створити ефективну, прозору та справедливую податкову систему, яка сприятиме розвитку економіки, забезпеченню соціальної стабільності та інтеграції України до європейського правового простору.

Впровадження цих заходів сприятиме підвищенню ефективності податкового регулювання, зміцненню фінансової дисципліни та розвитку економіки України в умовах сучасних викликів і євроінтеграційних процесів.

У третьому розділі було розглянуто актуальні проблеми та напрями розвитку податкового права України. Проведений аналіз дозволив виявити основні труднощі у сфері правозастосування, зокрема недосконалість нормативної бази, різне тлумачення податкових норм органами влади та судовими інстанціями, високий рівень податкового навантаження на бізнес, а також недостатній рівень цифровізації податкового адміністрування.

Особлива увага приділена гармонізації національного податкового законодавства з нормами Європейського Союзу, що є необхідною умовою для інтеграції України в європейський економічний простір, залучення іноземних інвестицій та підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Визначено напрями вдосконалення податкового права, які включають: удосконалення законодавчої бази, оптимізацію податкового навантаження, цифровізацію податкового адміністрування, посилення правового захисту платників податків та підвищення кваліфікації працівників податкових органів. Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню ефективності функціонування податкової системи, зміцненню фінансової дисципліни та забезпеченню стабільності державних фінансів [9].

Таким чином, третій розділ дозволяє зробити висновок, що податкове право в Україні потребує системного вдосконалення, яке має базуватися на принципах законності, справедливості, прозорості та ефективності, а також враховувати сучасні економічні та міжнародні вимоги.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило комплексно проаналізувати податкове право України як підгалузь фінансового права, визначити його особливості, структуру та основні проблеми розвитку.

У першому розділі було розглянуто теоретико-правові засади податкового права, визначено його предмет, методи та принципи. Встановлено, що податкове право є ключовим елементом фінансового права, регулює відносини між державою та платниками податків, забезпечує формування бюджету та фінансову дисципліну. Основні принципи податкового права — законність, справедливість, прозорість, обов’язковість виконання норм та економічна доцільність — забезпечують ефективність його функціонування та довіру суспільства до державних органів.

Другий розділ присвячено системі та структурі податкового права України. Було проаналізовано джерела податкового законодавства, включаючи Конституцію України, Податковий кодекс, закони та підзаконні акти, міжнародні договори та судову практику. Визначено основних суб’єктів податкових відносин: державні органи та платників податків, а також класифікацію податків і зборів на державні та місцеві. Правове регулювання податків передбачає чіткі механізми нарахування, адміністрування та контролю за їх сплатою, що забезпечує фінансову стабільність держави.

У третьому розділі було проаналізовано актуальні проблеми та напрями розвитку податкового права. Серед основних проблем виділено недосконалість нормативної бази, невідповідність правозастосування, високий рівень податкового навантаження на бізнес та недостатній рівень цифровізації адміністрування. Також розглянуто важливість гармонізації податкового законодавства України з нормами Європейського Союзу для інтеграції в європейський економічний простір та залучення інвестицій.

Основні напрями вдосконалення податкового права України визначаються необхідністю створення справедливої, стабільної та ефективно

системи оподаткування, яка відповідатиме європейським стандартам і забезпечуватиме належний рівень наповнення бюджету без надмірного тиску на платників податків. Розвиток податкового законодавства має відбуватися в контексті економічних реформ, цифрової трансформації та підвищення довіри громадян до державних інституцій [2].

1. Удосконалення законодавчої бази та стабілізація податкових норм. Одним із ключових завдань є створення стабільного та передбачуваного податкового законодавства, яке забезпечить чіткі правила гри для всіх учасників економічних відносин. Часті зміни податкових актів негативно впливають на інвестиційний клімат, ускладнюють планування господарської діяльності та породжують правову невизначеність. Тому важливо досягти узгодженості між законами і підзаконними актами, усунути дублювання та суперечності у нормативних документах. Реформування податкової бази має відбуватися поступово, із залученням експертів, бізнес-асоціацій і громадськості. Крім того, доцільно забезпечити кодифікацію податкового законодавства, що спростить його структуру та зробить норми більш зрозумілими і доступними для платників [3].

2. Оптимізація податкового навантаження для підприємств. Раціональна податкова політика повинна сприяти економічному зростанню, підтримці підприємництва та інновацій. Оптимізація податкового навантаження передбачає зменшення кількості податкових зборів, скорочення надмірних адміністративних процедур, а також встановлення економічно обґрунтованих ставок оподаткування. Особливу увагу необхідно приділити розвитку малого та середнього бізнесу — головного драйвера економіки. Це може бути досягнуто через застосування спрощеної системи оподаткування, податкові стимули для стартапів, інноваційних компаній і підприємств, що створюють робочі місця. Такий підхід сприятиме підвищенню конкурентоспроможності бізнесу й легалізації доходів [9].

3. Підвищення рівня цифровізації та автоматизації податкового адміністрування. Сучасний розвиток технологій вимагає впровадження

цифрових інструментів у сфері податкового адміністрування. Автоматизація податкових процесів забезпечує прозорість, оперативність і точність обробки даних, зменшує людський фактор і корупційні ризики. Необхідно розвивати електронні сервіси для подання звітності, сплати податків, отримання консультацій, а також створити інтегровані інформаційні системи обміну даними між податковими органами та іншими державними структурами. Цифровізація дозволить здійснювати ефективний моніторинг фінансових операцій, прогнозувати надходження та оперативно виявляти порушення у сфері оподаткування [10].

4. Посилення правового захисту платників податків. Важливим елементом удосконалення податкового права є гарантії прав та інтересів платників податків. Держава має забезпечити справедливі, прозорі та доступні процедури оскарження рішень податкових органів, створити ефективний механізм розгляду податкових спорів, у тому числі позасудовими способами. Необхідно розвивати інститут податкового омбудсмена, який виступатиме посередником між бізнесом і державою, сприятиме вирішенню конфліктних ситуацій та захисту прав підприємців. Такі кроки посилять довіру громадян і бізнесу до податкової системи, а також сприятимуть підвищенню добровільної сплати податків [5].

5. Підвищення кваліфікації працівників податкових органів. Ефективність функціонування податкової системи значною мірою залежить від професіоналізму, етичності та відповідальності податківців. Важливо забезпечити постійне підвищення кваліфікації працівників, зокрема у сферах міжнародного оподаткування, фінансового аналізу, цифрових технологій, антикорупційних практик і комунікації з платниками. Варто запровадити систему навчання, тренінгів і сертифікації податкових фахівців, а також створити умови для обміну досвідом з податковими службами країн ЄС. Компетентні кадри є запорукою ефективного адміністрування, справедливого контролю та дотримання законності у податкових відносинах.

Отже, реалізація зазначених напрямів вдосконалення податкового права сприятиме формуванню сучасної податкової системи, яка поєднуватиме ефективне наповнення бюджету з підтримкою підприємницької активності, соціальної справедливості та євроінтеграційного розвитку України.

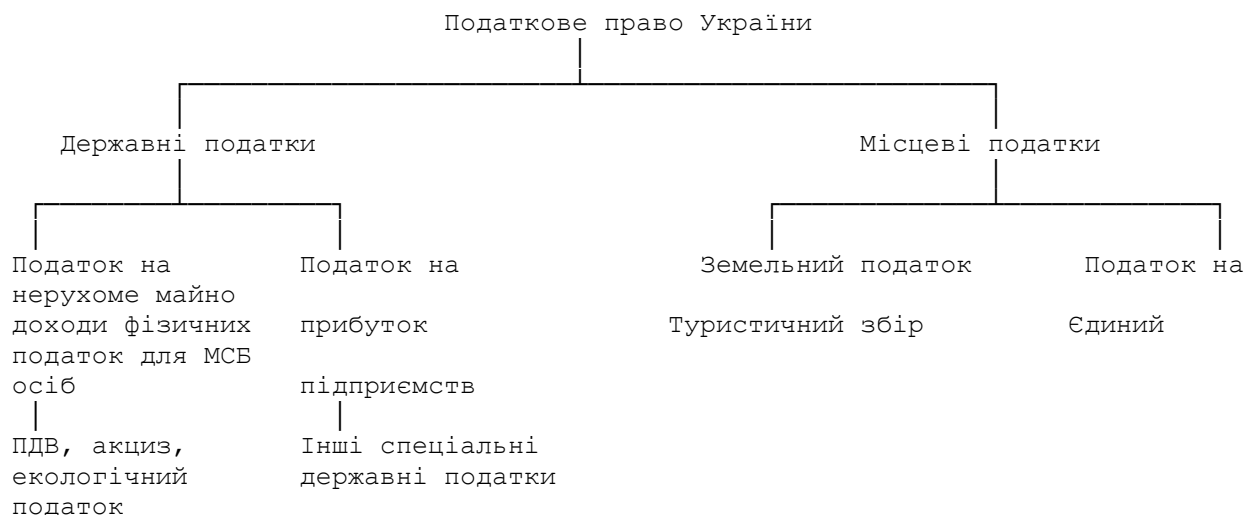
Таким чином, податкове право України є суттєвою складовою фінансового права, яке регулює критично важливі суспільні відносини та забезпечує функціонування державних фінансів. Розв'язання виявлених проблем та впровадження запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності податкової системи, фінансової дисципліни та стабільності економіки України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дубовик О. В. Податкове право України: теорія та практика. – К.: Центр учбової літератури, 2022. – 432 с.
2. Закон України «Про державний бюджет України на 2025 рік».
3. Закон України «Про фінансову відповідальність та податкову дисципліну».
4. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР.
5. Кравченко І. М. Сучасні проблеми податкового права в Україні. – Харків: Право, 2021. – 280 с.
6. Міжнародні договори України про уникнення подвійного оподаткування.
7. Наукові статті та матеріали конференцій з питань податкового права та фінансового контролю (2020–2024 рр.).
8. Офіційний вебсайт Державної податкової служби України: <https://tax.gov.ua>
9. Павленко Л. П. Податки і податкове право: навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2020. – 360 с.
10. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI.
11. Яковенко В. О. Фінансове право України: підручник. – К.: Алерта, 2019. – 400 с.

ДОДАТКИ

Схема структури податкового права України

Пояснення схеми:

- Податкове право України регулює всі відносини, пов'язані з встановленням, справлянням і контролем за податками.
- Основний поділ — на державні та місцеві податки, які формують доходи державного та місцевих бюджетів.
- Кожна категорія податків має свої конкретні види та ставки, встановлені законодавством.

Таблиця основних податків і зборів в Україні

Вид податку	Ставка	Платник	Джерело законодавства
Податок на доходи фізичних осіб	18%	Фізичні особи	Податковий кодекс України
Податок на прибуток підприємств	18%	Юридичні особи	Податковий кодекс України
Податок на додану вартість (ПДВ)	20%	Підприємства	Податковий кодекс України
Єдиний податок	5–20%	Суб'єкти малого бізнесу	Податковий кодекс України

Графік надходжень основних податків
до державного бюджету України
(2023 р.)

Місяць	Податок на доходи фізичних осіб (млн грн)	Податок на прибуток підприємств (млн грн)	ПДВ (млн грн)	Акцизний податок (млн грн)
Січень	12 500	8 200	25 000	4 500
Лютий	11 800	7 900	24 300	4 300
Березень	13 200	8 500	26 100	4 700
Квітень	12 900	8 300	25 800	4 600
Травень	13 500	8 700	26 500	4 800
Червень	13 800	8 900	27 000	4 900
Липень	14 200	9 100	27 500	5 000
Серпень	13 900	8 800	27 200	4 900
Вересень	14 400	9 200	28 000	5 100
Жовтень	14 700	9 300	28 500	5 200
Листопад	14 500	9 100	28 200	5 100
Грудень	15 000	9 500	29 000	5 300

Примітка: Значення наведені для ілюстрації тенденцій надходжень основних податків.

Приклади електронних сервісів
Державної податкової служби України

Назва сервісу	Призначення	Форма доступу
Особистий кабінет платника податків	Подання електронної звітності, перегляд податкових рахунків, отримання повідомлень	Онлайн
Електронний кабінет юридичної особи	Формування декларацій, подання звітності, контроль стану нарахованих податків	Онлайн
Калькулятор податків	Розрахунок податку на доходи фізичних осіб, ПДВ, єдиного податку	Онлайн
Електронне оскарження рішень податкових органів	Подання заперечень та скарг на рішення податкових органів	Онлайн
Інформаційні довідники та консультації	Надання роз'яснень щодо норм податкового законодавства, методики розрахунку податків	Онлайн

Пояснення: Використання електронних сервісів дозволяє спростити податкову звітність, підвищити прозорість процесів та зменшити ризик порушень фінансової дисципліни.